

K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepod.

Nr. 53 21. lipca 1944 W.P. Rok VI.

I. SPRAWY POLSKIE.

Lwów od poniedziałku jest już na froncie. Przeszliśmy z 18. na 19. w nowo nowe bombardowanie. Alarm trwa teraz właściwie 24 godz. Niemcy zwiadają z Lwowa, Ukraińcy przeważnie też. Wojska pierwszego frontu ukraińskiego gen. Koniewa przerwały pozycje niem. W rej. Lwowa po huraganowym ogniu artylerii i bombardowaniu posunęły się w ciągu 3 dni na szer. 200 klm. do 50 klm. w głąb, zajmując 600 miejscowość. /Porye, Horochów, Radziechów, Brody, Złoczów, Busk, Kamionka Strumiłowa, Krasne, Stożanów, Jezierzna, Kłizne. /Na Lwów posuwają się 3 kolumny sow., 19. VII. do tarli bolszewicy na odległość 14 klm. Na pło.-zach. od Lwowa. Nacierają też na Rawę Ruską, zajęli Sokal i Mosty Wielkie. Na wschód od Brodów otoczonych jest 5 dywizji niem. które są wyniszczane. Również koło Kowla nastąpiło nowe uderzenie. Bolszewicy podciągają pod Lwów ciężką artylerię. Korespondenci sow. donoszą, że zżamanie pozycji niem. nad górnym Bugiem nastąpiło w nast. okolicznościach: Niemcy wiedzieli o koncentracji sow. w rej. Lwowa i dla uniknięcia huraganowego ognia artylerii wycofali część wojsk. Bolszewicy rozpoczęli uderzenie bezprzygotowania artylerij. i przeszli bez trudu przez niem. umocnienia. A. K. przerwała na tyłach Niemców k. Lwowa linię kol. prowadzącą do Skowarcz. Sowici, gdy wkroczyli do Lwowa spotykają się z naszą postawą poważną, spokojną, chłodną i wyczekującą.

Oddziały A. K. po ciężkich walkach w Biłgorajskim, przetrwały się przez pierścień wojsk niem. Z pomocą przyszły A. K. oddziały desantowe sow. Do Londynu nadszedł raport d-oy A. K. o walkach w wileńszczyźnie, nowogródzkim i w samym Wilnie. Pol. d-oy oddziału wileńskiego nawiązał kontakt z dowódcą sow. Ogółem w walkach wzięły udział 1, 3, 4, i 25 brygada. Na pło.-zach. 30 klm. od Wilna walczyły 3 bataliony, jeden batalion walczył 15 klm. na pło. od Wilna, drugi bat. na pld. od Wilna. Zanim wojska sow. podeszły do Wilna A. K. oprowadziła Nową Wilejkę.

"Prawda" donosi, że w Wilnie zniszczone jest bardzo centrum miasta, zach. część i rejon dworca. Szczególnie ucierniały ulice Mickiewicza, Antopolska, i Zamkowa. "Swit" protestuje przeciw nazwaniu Wilna stolicą sow. Litwy, jako przeciw jednemu aktowi siły. Polska nie przyjmuje tej decyzji. Wg art. 3 Traktatu ryskiego sprawa ziemi wileńskiej będzie załatwiona wyłącznie między Polską a Litwą.

Gen. Sosnkowski odbył 15. VII. w Rzymie z gen. Aleksandrem i gen. Lys rozmowy. 16. VII. przybył Naczelnik Wódz na front II-go Korpusu, witany przez gen. Andersa. 18. VII. Wojska Pol. zajęły Anconę. Natarcie zaczęło się 17. VII. o świcie gwałtownym bombardowaniem i ostrzeliwaniem. Piechota p. sforsowała rzekę Musona. Niemcy byli zaskoczeni śmiałością i siłą uderzenia. Gen. Anders tak dalece zaskoczył, że ~~dalece~~ gen. Hoppe, że oficerowie niem. uciekali w samej bieliźnie. Polacy znów wykonali "dobrą robotę". Oddziały pol. zajęły miasta Guliano i Camerino, Monto Bogo i San Fatergnano. Gen. Sosnkowski obserwował atak II-Go Korpusu.

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE.

Summaryczne straty niem. w zabitych, rannych itd. obliczane są na 700 tys. od maja b.r. na wszystkich frontach.

W Izbie Gmin zapytano prem. Churchilla, czy jest możliwe, aby robotnicy niem. zmusili Hitlera do ustąpienia i wprowadzili komunizm do Rzeszy, oraz czy alianci przygotowani są na taką ewentualność. Churchill odpowiedział: Tak! Brodniarze wojenni jednak nie będą mogli się uchylić od odpowiedzialności.

W Japonii ustąpił wielki admirał Shimada zaś premier jap. Tojo złożył godność szefa sztabu główn. Rada min. obradowała 24 godz. bez przerwy i 27. ożył gabinet podał się do dymisji. Jest to wynik ostatnich klęsk jap. na Pacyfiku.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHOD: 18. VII. wojska ang. i ~~am.~~ nad. rozpoczęły natarcie na pld. od Caen. Atak wojsk wspierało 500 bomb. tak, że w sumie ponad 2 tys. samol. zrzuciło w ciągu 3 godz. 8 tys. ton bomb. Było to najgwałtowniejsze bom-

bardowanie w czasie tej wojny. Zdobyto szereg miejscowości, zwłaszcza między Osnabrück a Troarn. Wojska amer. wkroczyły 18. VII. do St. Lo. 19. VII. 1200 bomb. am. atakowało Augsburg, Monachium, Kobleniec.

POZDNIEM: 19. VII. 5-ta armia zdobyła Livorno i wtargnęła do Montedisona. Na odcinku środkowym przekroczono rzekę Arno k. Arezzo. Niemcy rozpoczęli generalny odwrót. Do niewoli dostał się 21 generał niem. Oxner.

WSCHÓD: 19. VII. przerwano pozycje niem. na płd. od Ostrowa na szer. 70 km. w głąb na 40 km. i zajęto 700 miejscow. Na płd. zach. od Dryssy zajęto 150 miejsc. Przekroczono granicę Łotwy i zajęto Zilupe. Walki toczą się w Mariampolu 40 km. od Prus Wschod. W rej. Brześća zajęto 18. VII. Antopol, Żabinkę, Hajnowkę. Spodziewane rychło zdobycie Brześća otwiera drogę na Warszawę.

Z ostatniej chwili: Niem. agencja informacyjna DNB doniosła 20. VII.: Dziś w godz. rannych dokonano zamachu na Hitlera przy pomocy ładunku materiału wybuchowego. Hitler odniósł lekkie rany oparzeniowe. Bezpośrednio po zamachu Hitler przyjął Mussoliniego i Goeringa. 13 najbliższych współpracowników Hitlera zostało rannych: gen. Jodl, gen. Schmund, gen. Heusinger, gen. Bodenschatz, gen. Korten, gen. Wuhlo, gen. Scherr, admir. Puttkammer, kontradm. Voss, płk. Braud, ppłk. Borgmann, zaufany Hitlera Boerge. 21. VII. rano przemawiali Goering i amirał Dönitz. Goering podał, że grupa zbuntowanych generałów utworzyła nowy rząd. Hitler wezwał w przemówieniu radiowym naród i armię niem. aby nie dawały posłuchu zarządzeniom nowego rządu niem., oraz że zamach na niego dokonany został przez płk. Stauffenberg. Szef sztabu gen. Zeisler został usunięty, następcą jego gen. Guderian. Himmler mianowany został d-cą obrony Niemiec. DNB donosi, iż rewolta została stłumiona, płk. Stauffenberg zabity przez żołnierzy, inni popełnili samobójstwo. Wśród obojętnych przywódców spisku figurować mają feldmarsz. Beck był szef sztabu gen., gen. Halder, gen. Rundstedt i były naczelny d-ca armii niem. gen. Braunschitz. Gen. Stumpe mianowany został naczelnym d-cą lotniczych sił wewnątrz Niemiec i podporządkowany Himmlerowi. Hitler oświadczył w swoim przemówieniu: bardzo mała grupa ambitnych, a równocześnie zbrodniarzy głupich generałów dokonała zamachu na moje życie. Granat rzucony przez zamachowca

won wybuchł 2 mtr. po mojej prawej ręce, wiele osób zostało rannych, jedna zmarła. Ja odniosłem lekkie obrażenia. Hitler przerwał spisek do zamachu Badoglio i podkreślał kilkakrotnie, że jest on dziełem nielicznej grupy, co pozostaje w jaskrawej sprzeczności z doniesieniem Goeringa o utworzeniu nowego rządu i drastycznymi zarządzeniami. Obraz sytuacji narazie jest niejasny. Połączenie telefoniczne Berlina ze Sztokholmem przerwane od godz. 13-tej 20. VII.

Stalin doniósł 20. VII. o nowej ofensywie na zachód od Kowla. Front niem. został przełamany na szer. 50 km. zajęto 400 miejscowości, posunięto się 50 km. naprzód. Zajęto Luboml, Ratno, Małorite, wojska sow. znajdują się 75 km. od Lublina i 25 km. od Brześća. Drugi rozkaz donosi o zajęciu miast "zachodniej Ukrainy" Raw Rus. i Włodzimierza Wołyń. W rej. Lwowa zajętych zostało 300 miejscow. Gliniany, Przemysław, Ustrynów Worek, Bełz, Turynka, Kulików, Doroszków, 8 km. na pñ. od wielkiego Łwowa. Na zach. od Bródów zaciągnięto pierścienie około 5 otoczonych dywizji. Zajęto Olesko. W rej. Brześća zajęto 50 miejsc. m. i. Kobryn, Ozeremcho, Orle, Krynki. DNB donosi o oddaniu Augustowa 15 km. od Prus Wschod. Wojska pol. posuwały się o 12 km. od Ancony i przekroczyły rzekę Esino. W ciągu miesiąca armia pol. przeszła 120 km. 20. VII. 1700 bombowców atakuje Dessau, Lipsk, Morkau, Gotha i Monachium.

Partia demokratyczna wybiera na Kongresie Roosevelta po raz czwarty jako kandydata na prezydenta na okres 1945/48.

00--00

Na fundusz prasowy złożono w zł: Szoł 20, Kopytko 20, Okulamik 20, Alfred 20, R. T. 30, Ferbel 30, Swój 50, Sak 100, Przyszłość 80, Boróweczka 20, Intran 20, Janka 20, Oli 100, Xy 35, K. P. i Dobij 70, Żyrafa 20, Swój 50, Pancernia 50, Zając 50, Bolek 20, Duna 40. Fundusz specjalny: Lysy 50, Kaśka 20, J. Roman 100, Piatka mała, Cierpliwość 20, Siwy 50, Marian 14, Lech 25.

00--00

Do Czytelników. Pogarszające się warunki wydawnicze zmuszają nas do apelu: Okażcie swe przywiązanie do wydawnictw Konwentu wzmocnioną ofiarnością na nasz fundusz prasowy.

00--00